

Dr hab. Wojciech Wiesner,
profesor AWF Wrocław

Recenzja rozprawy doktorskiej pana mgr Damiana Jerszyńskiego

*„Wpływ autorskiej metody wizualizacji ruchu
na zmiany w technice pływania kraulem na grzbiecie i kraulem na piersiach”
(druga, poprawiona wersja rozprawy)*

promotor prof. dr hab. Ryszard Strzeleczyk
promotor pomocniczy dr hab. Jan M. Konarski

Przedstawiona do ponownej recenzji rozprawa doktorska pana mgr Damiana Jerszyńskiego obejmuje 168 stron maszynopisu - jest to więc dzieło dwukrotnie bardziej obszerne, niż wersja pierwsza. Muszę jednak zauważyć, że ten imponujący wzrost objętości opracowania jest w dużej mierze rezultatem rozwinięcia materiałów załączonych w Aneksie. Jest to bardzo bogaty materiał (ponad 100 stron), sugeruję więc, aby w spisie treści wymienić poszczególne załączniki. Ułatwi to ich wyszukiwanie.

Obie wersje rozprawy różni nie tylko strona ilościowa. Z satysfakcją stwierdzam, że poprawiona praca różni się od wcześniejszej także stroną jakościową. Zwiększenie objętości pozwoliło bowiem na rozwinięcie i uzupełnienie wielu wątków przedstawionych poprzednio w sposób powierzchowny (teoretyczne podstawy uczenia się i nauczania, precyzyjne ujęcie założeń metodologicznych rozprawy, dokładne przedstawienie zmiennej niezależnej i obiektywnego sposobu pomiaru zmiennej zależnej, itp.).

Autor ze zrozumieniem przyjął moje sugestie, które przypomnę, dotyczyły następujących kwestii:

- 1) **Tytuł rozprawy.** Tytuł został zmieniony pod kątem poruszanego problemu badawczego, podkreślając autorską metodę wizualizacji ruchu i zmiany będące efektem uczenia się pływania;
- 2) **Współczesne teorie nauczania i uczenia się czynności ruchowych.** Autor wprowadził do pracy odpowiedni rozdział (1.2., str. 14-17), w którym omówione zostały podstawy interpretacji badanego procesu. Może warto było jeszcze bardziej podkreślić, że istotą zastosowanej metody nauczania jest nie tyle sama wizualizacja ruchu, co procesy

regulacyjne (sprzężenie zwrotne). Uczeń modyfikuje swoje działania pod wpływem informacji zwrotnej zawartej w materiale wizualnym;

- 3) **Sposób wizualizacji ruchu.** Metoda ta została omówiona na str. 34-39 oraz uzupełniona załącznikiem w postaci płyty DVD zawierającej informacje dla rodziców. Jest to ważny materiał, gdyż dotyczy procedury wprowadzenia eksperymentalnej zmiennej niezależnej. Wartość opracowanej metody tkwi, przede wszystkim, w zwiększeniu skuteczności komunikacji dydaktycznej, a nie tylko w sposobach rejestracji techniki pływania. Dlatego ponownie zachęcam Autora do zgłębienia i wyjaśnienia procesu uczenia się na podstawie otrzymanej wizualnej informacji zwrotnej;
- 4) **Procedura pomiaru zmiennej zależnej.** Zmienną zależną są efekty nauczania pływania. Autor opiera się na dwóch parametrach – skuteczności opanowanej techniki (dokładności ze wzorcem ?) oraz na szybkości uczenia się (jak ją zmierzono ?). Tej informacji w pracy mi zabrakło. Konsekwentnie będę pytał, który element autorskiej metody nauczania wpłynął na wzrost skuteczności nauczania w najwyższym stopniu ? Jak zmieniła się szybkość uczenia się poszczególnych elementów techniki pływania w odniesieniu do zastosowanej zmiennej niezależnej ? W dużym stopniu zależy to od kryterium oceny efektów nauczania-uczenia się. Chodzi o poszukiwanie i wyjaśnienie związków przyczynowo-skutkowych między wprowadzoną metodą wizualizacji a efektami uczenia się techniki pływania. A może jest to przypadek ?
- 5) **Informacja o zmiennych pośredniczących.** Zaletą każdego eksperymentu naukowego jest możliwość jego powtórzenia. Dlatego tak ważne jest precyzyjne określenie wszystkich zmiennych występujących w eksperymencie. Autor umieścił odpowiednie wyjaśnienia, na ile to było możliwe po przeprowadzeniu badań, o czynnikach mogących mieć wpływ na rezultaty badań. Nie wynika z tego jednak czy zachowano zasadę jednej różnicy między grupą eksperymentalną i kontrolną;
- 6) **Program nauczania pływania i konspekty lekcyjne.** W Aneksie przedstawiono poprawnie opracowany program procesu nauczania pływania realizowany w obu grupach eksperymentalnych. Zawiera on cele i zadania oraz sposoby, które wspomagają realizację tych celów. Umieszczone zostały także konspekty lekcyjne wraz z informacją o przebiegu ich realizacji oraz protokoły z zebrań z rodzicami badanych dzieci.
- 7) **Wnioski końcowe.** W drugiej wersji opracowania ponownie zredagowano wnioski końcowe. Są one poprawione, ale w dalszym ciągu nie są w pełni satysfakcjonujące. Wnioski numer 5 i 6 stwierdzają wartość dydaktyczną zastosowanej metody, zarówno w odniesieniu do skuteczności, jak i szybkości uczenia się. W wyjaśnieniu, dlaczego

uzyskano taki wynik, Doktorant odwołuje się do „*aktywnego i świadomego udziału uczniów w procesie nauczania*” oraz do „*zdolności uczniów do oceniania i korygowania własnych błędów*” w grupie eksperymentalnej. Uważam, że są to spostrzeżenia subiektywne. Autor nie kontrolował tych cech u badanych uczniów. Wnioski numer 1 i 4 dotyczą poprawy techniki w wymiarze wartości kątowych, natomiast wnioski 2 i 3 – poprawy proporcji czasu trwania fazy właściwej i przygotowawczej.

Konkluzja

Pan mgr Damian Jerszyński, formułując problem swojej rozprawy doktorskiej, poruszył temat istotny dla wychowania fizycznego i wykazał dobre przygotowanie merytoryczne z zakresu techniki pływania. Mimo sygnalizowanych zastrzeżeń metodologicznych uważam, że recenzowana rozprawa doktorska łącząc obiektywne narzędzia biomechaniczne z nauczaniem, wnosi ważny wkład do wiedzy z zakresu metodyki nauczania techniki pływania.

Biorąc pod uwagę powyższe uwagi stwierdzam, że przedstawiona do recenzji rozprawa doktorska pana mgr Damiana Jerszyńskiego jest wartościowa ze względu na poszukiwanie oryginalnych i efektywnych metod dydaktycznych i zasługuje na promowanie. W związku z tym wnioskuję do Wysokiej Rady o dopuszczenie go do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dr hab. Wojciech Wiesner, prof. AWF Wrocław

Wrocław, 26 kwietnia 2016